**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός του ΥΠΠΑΝ κ. Πρόδρομου Προδρόμου στη Δημοσιογραφική Διάσκεψη για την Παρουσίαση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση των Παράνομων Ουσιών Εξάρτησης στο Σχολείο, σε συνεργασία με ΑΑΕΚ και ΥΔΔΤ - Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ.**

**Δευτέρα, 26 Οκτωβρίου 2020, 11.00 π.μ., Αίθουσα ΠΟΕΔ**

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω τη σημερινή δημοσιογραφική διάσκεψη, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτησιογόνων ουσιών στα σχολεία. Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ), έχοντας επίγνωση της μεγάλης ευθύνης που του αναλογεί να παραδώσει στη νέα γενιά το δικαίωμα σε μια υγιή ζωή, μακριά από κίβδηλα όνειρα και επικίνδυνες εξαρτήσεις, εξαρτήσεις που κυριεύουν τον άνθρωπο και καταργούν κάθε κρίση και φρόνηση, καταβάλλει εκτεταμένες προσπάθειες στον τομέα της πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτησιογόνων ουσιών. Οι τομείς αυτοί περιλαμβάνονται στη νέα Εθνική Στρατηγική για την Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων (2021 - 2028), καθώς και στο Σχέδιο Δράσης (2021- 2024), που ετοιμάζονται προς υλοποίηση.

Ζούμε αυτέ τις μέρες με όλη την προσοχή στραμμένη, δικαιολογημένα βέβαια, στην πανδημία που μας απειλεί. Ωστόσο, σε κανονικές συνθήκες, χωρίς την απειλή αυτή, ένα από τα μεγαλύτερα σύγχρονα προβλήματα, με σωρεία

παρενεργειών, είναι η εξάπλωση της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, που αγγίζει αναπόφευκτα και τα σχολεία.

Για αυτό στο ΥΠΠΑΝ προσπαθούμε στο τελευταίο διάστημα να ανασυγκροτήσουμε και να οργανώσουμε καλύτερα τις δυνάμεις και τις δυνατότητες που έχουμε. Σε αυτό το πλαίσιο είχαμε αναλάβει , λίγο πριν την πανδημία, μια πρωτοβουλία για να οργανώσουμε ένα δίκτυο των υπηρεσιών που ενεργοποιούμε, μαζί με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Προκειμένου να μεγιστοποιήσουμε τα αποτελέσματα της συνεργασίας τόσο σε κεντρικό, όσο και σε τοπικό επίπεδο, αξιοποιώντας την Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, την Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης,, αλλά και τις διευθυντικές ομάδες των σχολείων, μαζί με τους κοινωνικούς λειτουργούς, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και την Αστυνομία σε τοπικό επίπεδο, όπως και την Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών.

Το θέμα της βίας και της παραβατικότητας στα σχολεία, είναι μία βασική εκπαιδευτική προτεραιότητα του ΥΠΠΑΝ κατά τα τελευταία χρόνια, και δεδομένου του ευάλωτου και των μακροπρόθεσμων συνεπειών της παραβατικής συμπεριφοράς στο παιδί και τον/την έφηβο, το ΥΠΠΑΝ έχει προχωρήσει σε αναδόμηση των υπηρεσιών του σε θέματα βίας και παραβατικότητας, επικεντρώνοντας σε θέματα πρόληψης αλλά και αντιμετώπισης της βίας, με άμεση παρέμβαση για τη διαχείριση και αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ή/και φαινομένων ακραίας αποκλίνουσας συμπεριφοράς, που εκδηλώνονται από μαθητή/τρια ή ομάδα μαθητών/τριών στον χώρο του σχολείου. Ειδικότερα αναφέρεται ότι στη βάση

διαχρονικών διαπιστώσεων (εισηγήσεων Ειδικής Επιτροπής, ερευνητικών αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων Έκθεσης Αξιολόγησης για το θέμα), το ΥΠΠΑΝ προχώρησε τον Ιούλιο 2019 στην αναδόμηση των υπηρεσιών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό τους, αλλά και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του έργου τους. Συγκεκριμένα, διαχωρίστηκαν οι υπηρεσίες που αφορούν στην πρόληψη, με αυτές που αφορούν στην καταστολή. Όλες οι δράσεις και η νέα δομή εποπτεύονται και ελέγχονται από Διατμηματική Επιτροπή.

Ειδικότερα, η πρόληψη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στο σχολείο, όπως καταδεικνύεται ερευνητικά, συνδέεται κυρίως με την επιτυχία των μαθησιακών στόχων που θέτει το σχολείο για τον κάθε μαθητή και μαθήτρια, την παροχή ασφαλούς υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος, τη λειτουργία σχολείου χωρίς καπνό, τη συστηματική και διαβαθμισμένη αγωγή υγείας, και τη στήριξη κάθε μαθητή και κάθε μαθήτριας που βιώνει δύσκολες συνθήκες.

Η πολιτική πρόληψης του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας που αφορά στο σχολείο, όπως απορρέει από την Εθνική Στρατηγική και είναι παράλληλα επιστημονικά τεκμηριωμένη, περιλαμβάνει μια σειρά από ενέργειες και δράσεις, που καλούνται τα σχολεία να ακολουθήσουν και εστιάζει στο θετικό σχολικό κλίμα, στην έμπρακτη στήριξη ευάλωτων ομάδων, στην ενδυνάμωση των μαθητών και των μαθητριών μέσα από ένα δίκτυο υποστηρικτικών διαδικασιών, όπως είναι: Η αξιοποίηση των Καθηγητών/καθηγητριών Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, των υπεύθυνων τμημάτων και των οικείων Εκπαιδευτικών Ψυχολόγων του σχολείου,

η συνεργασία με Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και Ψυχικής Υγείας, εκεί όπου χρειάζεται, η οικονομική στήριξη μαθητών και μαθητριών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, για ποιοτική αξιοποίηση του ελεύθερού τους χρόνου, η θεσμοθετημένη διαδικασία παραπομπής των μαθητών και μαθητριών που κάνουν χρήση ουσιών εξάρτησης προς εξειδικευμένα Θεραπευτικά Κέντρα μέσα από διαδικασίες εχεμύθειας, στο πλαίσιο λειτουργίας του ήδη ισχύοντος *Πρωτοκόλλου για την Παραπομπή Μαθητών/Μαθητριών που παρουσιάζουν εξαρτητικές συμπεριφορές σε Θεραπευτικά Προγράμματα.*

Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης και σφαιρικής πολιτικής στη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στις εξαρτήσεις στο σχολικό περιβάλλον, το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας χαιρετίζει τη συνομολόγηση και την εφαρμογή του **Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση των Παράνομων Ουσιών Εξάρτησης στο Σχολείο**, μαζί με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ) και την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ).

Από πλευράς Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, το Πρωτόκολλο απευθύνεται κυρίως στις διευθύνσεις, αλλά και στο διδακτικό προσωπικό των σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Στόχος είναι η πλήρης και σαφής καταγραφή των ενεργειών, στις οποίες πρέπει να προβαίνουν οι διευθύνσεις των σχολείων σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης της χρήσης παράνομων ουσιών από τους μαθητές και τις μαθήτριες στο σχολείο. Το Πρωτόκολλο δημιουργήθηκε με σκοπό να δίνει ξεκάθαρα βήματα σε κάθε Διευθυντή και κάθε

Διευθύντρια σχολείου όσον αφορά στον έλεγχο των χώρων μέσα και γύρω από το σχολείο, που αποτελεί πρωταρχικό προληπτικό παράγοντα και μπορεί να ανατρέψει ή να μειώσει σημαντικά τους παράγοντες κινδύνου (με την εφαρμογή σε απόλυτο βαθμό του θεσμού της εφημέρευσης, με την απόλυτη εφαρμογή και χωρίς παρεκκλίσεις της πολιτικής του «Σχολείου χωρίς Καπνό», με τις ακριβείς διαδικασίες στην περίπτωση που παρατηρηθεί ύπαρξη ξένου/άγνωστου ατόμου στο σχολείο). Στην περίπτωση υποψίας ύπαρξης και διακίνησης ουσιών στο σχολείο, είναι σημαντικό οι υποψίες να διερευνώνται. Η διερεύνηση των υποψιών συμβάλλει τόσο στην αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών χρήσης, όσο και στην αποδόμηση πιθανών εσφαλμένων πληροφοριών ή αντιλήψεων. Σημαντική είναι, επίσης, η σημασία των οδηγιών όσον αφορά στις περιπτώσεις μαθητών και μαθητριών με πρόβλημα χρήσης που ζητούν βοήθεια, αλλά ακόμα και στις περιπτώσεις που δεν ζητούν βοήθεια, αλλά υπάρχουν εύλογες υποψίες σε σχέση με τη συμπεριφορά τους, που παραπέμπουν σε χρήση παράνομων ουσιών εξάρτησης και εντοπίζονται στη βάση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών. Πώς ενεργεί το σχολείο στην περίπτωση καταγγελίας για χρήση, κατοχή ή διακίνηση ή ακόμα και στην περίπτωση σύλληψης ή ποινικής δίωξης μαθητή ή μαθήτριας.

Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι πέρα από το Πρωτόκολλο συνεργασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των παράνομων ουσιών εξάρτησης στο σχολείο, βρίσκεται σε τελικό στάδιο και το Πρωτόκολλο για την παραπομπή μαθητών/μαθητριών που παρουσιάζουν/εμφανίζουν εξαρτητικές συμπεριφορές σε θεραπευτικά προγράμματα, το οποίο αναπτύχθηκε πάλι, σε συνεργασία με την Α.Α.Ε.Κ. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ήδη προγραμματισθεί ειδικές

επιμορφώσεις που θα προσφερθούν από την Α.Α.Ε.Κ. σε όλους τους εκπαιδευτικούς ψυχολόγους και στους/στις Καθηγητές/Καθηγήτριες ΣΕΑ.

Αγαπητοί και αγαπητές, η παροχή βοήθειας κατά τις δύσκολες στιγμές της προσωπικής, οικογενειακής και μαθητικής ζωής ενός ανθρώπου, είναι ένας από τους κύριους στόχους των σύγχρονων προγραμμάτων πρόληψης για τις ουσίες εξάρτησης. Στα σχολεία μας καλούμαστε να ενδυναμώσουμε τις μαθήτριες και τους μαθητές μας που βρίσκονται σε μια δύσκολη φάση της ζωής τους, μέσα από ένα ευρύ δίκτυο υποστηρικτικών διαδικασιών και μέσα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης και σφαιρικής πολιτικής στη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στις εξαρτήσεις στο σχολικό περιβάλλον.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μας στη δημιουργία του Πρωτοκόλλου **για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση των Παράνομων Ουσιών Εξάρτησης στο Σχολείο**, δηλαδή το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης (Αστυνομία Κύπρου-ΥΚΑΝ) και την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου. Είμαι βέβαιος ότι η συμπόρευση όλων μας, για την προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων που στοχεύουν στη στήριξη των παιδιών μας αποτελεί κοινό μας όραμα. Σας ευχαριστώ πολύ.